

**1916-01-29**

**AFSENDER**

Tyge Møller

**MODTAGER**

Helge Jacobsen

**FAKTA**

Dokumenttype:  
Brev

Sprog:  
Dansk

Afsendersted:  
Paris

Modtagersted:  
København

Arkivplacering:  
Glyptotekets arkiv.

**DOKUMENTINDHOLD**

Thyge Møller fortæller bl.a. om livet i Paris under de vanskelige forhold p.g.a. krigen. Ingen ved hvordan kunstmarkedet udvikler sig

**TRANSSKRIFTION**

Paris.  
P. Av. De La Motte-Piquet. 7°.  
D: 29./1. 1916

Kære Hr. Jacobsen.

I går Aftes hindrede Zeppelinerne mig i at skrive til Dem, som jeg havde bestemt; men da Bomberne forstyrrede mig, da Brandmændene røg gennem Byen og trompetede deres: Garde-à-vous! Maate jeg ud for at faa et første Indtryk ikke af Krigen, men af Tyskernes Mordlyst. Søgelysene gennemgled som guldkugler det tætte Skylag, medens næsten alt lys forsvandt fra Huse og Gader undtagen Hjørnelygterne, som synes uundværlige for den stærke Færdsel. Resultat: brave Mænd, Kvinder og Børn i et folketæt Kvarter dræbte eller lemlæstede – en Heltedåd i tysk Aand!!

Vi har taget det, som alt det andet, med Ro og venter paa nye Zeppelinere. Vi er jo alle Vorherre en Død skyldig

og tænder vor Pibe og fortsætter vort Arbejde. Der er jo ikke andet for, indtil Tidens Fylde lader Verden vederfares Retfærdighed. Vi har Tålmodighed og jeg er personlig overbevist om, at Tyskland til sidst maa faa sin Løn som forskyldt. Danmark vil gøre sig selv ubodelig Skade ved at lytte til tyske eller svenske Sirener – Det er jo snart sagt den samme Musik.

Nå! Jeg skulle jo ikke politisere, men give Dem og vore fælles Venner nogle Oplysninger om de kunstneriske Forhold og Salgsforholdene henede. Kyndige Mænd som Durand-Ruel, Vollard, Hessel, har udtalt, som jeg i Danmark udtalte mig, at kunst af første Rang vilde blive betydelig dyrere efter Krigen, ja Vollard sagde med et Smil, at han allerede under Krigen havde taget lidt højere Priser, end før. Der sælges til, Amerika, Schweitz og Holland. Rige Folk giver langt fra deres Renter ud under Krigen Mange Mennesker tjener

I Krigsførende og neutrale Lande store Penge – tænk blot paa Amerika og Holland – alt sammen Aarsag til øget Købeevne. Meget gaar til grunde under Krigen baade i Belgien og Frankrig, hvor tysk Kultur ogsaa giver sig Udslag i Bajonetstik gennem Varnier's kostbare Samling i Reims f. Ex.

Durand-Ruel bad mig meddele de Herrer, at Priserne for de i København værende Malerier af Millet og Manet vilde blive forhøjede efter Krigens Afslutning.

En almindelig udbredt Opfattelse er det, at al anden Rangs Kunst vil gaa i Vasken; men da den jo ikke interesserer os, behøver jeg ikke at gaa nærmere ind herpaa.

Allerede nu er Billeder af Renoir, Cezanne og Lautrec i meget høj Pris. M<sup>me</sup> Dieterle, som jeg har besøgt, havde

haft Forespørgsel, om hun vilde sælge sin siddende nøgne Kvinde af Renoir, som hang i Salonen paa Væggen ved Pianoet for 250.000 fr., men havde afslaaet det. Efter den Oplysning opgav jeg Idéen om at faa noget hos Gallimard. Jeg talte en Del med ham og erfarede gennem vor Samtale, hvor "malplacé" en Forespørgsel i Øjeblikket om Køb af et af de omtalte Billeder vilde være. Han var for øvrigt elskværdig som altid og glad ved at vide sine Kunstværker i Sikkerhed i Glyptotekets Sale og over vore Planer om en Gang at faa en virkelig god, omend lille Samling i Kbhvn. Af franske Billeder fra det XIX og XXnde Aarh.

Med Hensyn til det mærkelige Salg af Delacroix's Studie: "Jesus Christ et St Thomas", som Bernheim (Georges) solgte til 6000, kan jeg oplyse

2

at Billedet på Cheramy's Auction gik til 8100 fr, foruden Omkostningerne. Det har altsaa med Renter af den deri staaende Kapital, kostet ham over 10.000! hvorfor han saa giver slip paa det med 4 à 5000 francs Tab er mig en Gaade, da Manden er velhavende og lige har aabnet en stor ny Forretning og købt Statslaanspapirer for 40.000 fr. Men ham derom! Jeg tror nok, at han ærgrer sig og fortryder. Jeg tilføjer kun den ikke uvæsentlige Oplysning, som han ogsaa bad mig forebringe de danske Kunstvenner, at Assurancesummen intet har at gøre med den virkelige Værdi, men ofte sættes laverefor at undgaae de ellers betydelige Omkostninger ved en Forsendelse.

Nogle Dage før min Afrejse fra Kbhvn talte jeg med Hr. Zeuthen om forskellige Billeder fra Nemes' Auktion, særligt af Renoir. Det Billede af: la famille Henriots, (No 119 i Kataloget) som solgtes for 75.000 fr, blev købt af en hovedrig Mand, Baron Hertzog, som var Nemes's "bailleur de fond" og er ikke til Salg. Derimod er Studiet til "Le Moulin de la Galette" til Salg for 27.000 francs (det var ansat til 35.000 francs før Krigen).

I Betragtning af at Renoirs Billeder betaales saa højt og er i stadig Stigen, at dette er et Studie til et af hans berømteste Værker (i Luxemborgmuseet), fra hans bedste Tid (Halvfjerdserne, før hans Sygdom), anser jeg Prisen

for meget antagelig trods det utvivlsomme Faktum,  
at det er meget skitse-mæssigt behandlet. Men derigennem er der, for  
Elskere af Renoirs Kunst, bevaret en særlig Charme – det er noget af det  
mest parisiske det mest spirituelle i hans Kunst, der her giver sig Udtryk.  
Da DHr K. Madsen og Zeuthen har set Billedet paa Nemes's Auktion og  
det er gengivet i Kataloget, behøver jeg ikke nøjere at omtale det. Jeg vil  
dernæst meddele, at Hr. Barbazanges, som likviderer M. de Blives  
Forretning vil sælge Courbets: la liseuse for 26.000 fr. (i stedet for  
30.000). Billedet er i Norge og han har ikke forlangt det herved, som det  
forekom mig, at Dr. Thiis sagde.

Lautrecs: Kvindeportræt, udstillet i Glyptoteket, fra De Blives (Levesques  
C<sup>ie</sup>) Samling (N<sup>o</sup>. 211 i vort Katalog) kan nu sælges for 13.500 francs (før  
18.000)

Her blev jeg igen afbrudt af Brandmændenes "garde-à vous", altsaa ny  
Zeppelin besøg. Maaske bliver jeg aldrig færdig med dette Brev; men  
skulde det komme Dem i hænde alligevel, saa ved De Grunden: tyske  
Mordforsøg paa fredelige Borgere i Verdens Hovedstad. Kulturen nøder  
Menneskeheden til at søge ly for den i Kælderen. Nu er Klokken 12½, men  
Brandmændene er ikke endnu faret forbi med Trompeterne, der skal  
blæse "la berloque" og forkynde at Faren er overstaaet. Jeg har været paa  
Gaden og hørt 4 Bomber blive kastet ned, hvor ved jeg ikke. Kommer de  
igen i morgen Aften, taber vi Interessen for dem. Man tænder sin Pibe,  
læser eller skriver og gaar i seng. Sidde og fryse i Kælderen som visse  
Folk gør for at undgaa Døden, vil jeg ikke "Den kommer naar Du den  
mindst venter nær" har Wessel eller en anden stor Digter sagt.

—  
Kære Direktør Jacobsen. Nu vilde jeg jo gjerne have

3.

Svar snarest, da Barbazanges er nødt til at sælge Billederne til en hvilken  
som helst kontant Køber, der maatte vise sig og altsaa ikke kan "holde" sit  
Tilbud aabent til os. Hvis de ser Dr. Hertz fra Kunstmuseet, beder jeg Dem  
lade ham vide, at M<sup>me</sup> Rouart har lovet at sende det omspurgte Fotografi  
efter Manets nøgne Kvindebuste direkte til ham. Hvis han ikke skulde have  
faaet mit Kort, beder jeg om at faa et Aarsskrift for 1916 eller 1915  
tilsendt.

Jeg bemærker, at de opgivne Priser, hvori min Koncession er beregnet er  
de sidste. Det er tillige beregnet under Betingelse af kontant Betaling.  
Jeg skal endnu meddele Dem enkelte Nyheder, som vil interessere Dem.  
En

Advokat, som havde en fortrinlig Samling af Daumiers Malerier og Tegninger, Paul Bureau, er død. Hans Samling skal, efter testamentarisk Bestemmelse, sælges ved Auktion efter Krigen, formoder jeg. Det vil maaske være muligt ved den Lejlighed at faa et eller andet for Glyptoteket  
\*) Bureaus Fader var en Ven og Kammarat af Daumier og hans samtidige: Boulard, Dupré, Daubigny, Geoffrey Dechamp etc. og Værkerne er ægte og fortrinlige. Jeg har set dem for flere Aar siden hos Durand-Ruel under en Udstilling af lithograferende Kunstnere, hvis Præsident samme Bureau var.- Jeg giver Dem hermed Priserne paa Vollards Bøger, som jeg fik hos ham for nogen Tid siden og som jeg beder  
[ i venstre margin] \*) Bureau havde det andet Billede af Vaskerkonen, som det hos os (Gallimards).

Dem venligt meddele Hr. Zeuthen, som muligvis – efter hvad han en Gang svarede mig – kunde have Lyst til at erhverve en eller anden. Flere af disse Værker findes nu kun i faa Exemplarer og en Prisstigning er højst Sandsynlig.

Loregas: Daphnis et Chloe, illustré de lithographies originales dans le texte par Bonnard. 450fr.

Octave Mirbeau: Le jardin des supplices illustré de lithographies de Rodin 450 fr.

Album de lithographies de

1. Bonnard
2. Vuillard
3. M. Denis

450 fr chaque album (environs 12 exepl. Sont encore à vendre)

Vollard: Cezanne 100 fr nombreuse illustrations une eau-forte originale

NB Forsendelse etc. (Assurance) for Deres Regning og Risiko. Priserne er for kontant Betaling

Vollards Bog om Cezanne er fornøjelig og meget Original; de 2 første (illstr. af Bonnard og Rodin

er efter min Mening, iblandt de bedste af de faa, virkelig kunstneriske Værker fra det XIX<sup>de</sup> Aarh. Endelig kan jeg skaffe Dem en Samling af Forains ganske udmærkede Tegninger under Krigen offentliggjorte i "l'Opinion" og Le Figaro men allerede nu vanskelige at finde. Det er kun Clichés, ikke Litographier, sat paa Karton med Passepartout – men de er iblandt den sjældne ægte Kunst, Krigen har affødt. Prisen er i Øjeblikket omkring 75 fr, Porto etc extra.

Et Par Ord om disse Ting og jeg sender, hvad De maatte ønske. Vollard

forbereder nogle nye Udgaver: en Francois Villon med Træsnit, en Bog illustreret af Emile Bernard, Van Goghs Ven og en Bog af Vollard selv, illustreret af Bonnard, saavidt jeg forstod ham.

I Aften kom Zeppelinerne ikke, i hvert Fald ikke endnu, saa De faar forhaabentlig dette Brev. Tak for Meddelelsen om Udbetalingen af de 5500 fr. Jeg vilde gærne have haft dem direkte sendt hertil, men skal nu skrive til Handelsbanken derom. Med bedste Hilsener til Dem og Dhr. Weis, Zeuthen K. Madsen og Dr. Poulsen er jeg Deres hengivne Tyge Möller

høtt Forspørgsel, om hun  
ville selge sin riidende vogne  
Kunide af Revoir, som hang  
i Salonen paa Væggen ved På-  
voert for 250.000, men  
harde afslaaet det. Efter  
den Oplysning opgav jeg Tiden  
om at faa noget hos Gali-  
mass. Jeg kaldte en Del ved  
ham og erfarede <sup>gennem</sup> ved Sam-  
tale, hvor "mealplace" en  
Forspørgsel i Øjeblikket  
om Køb af et af de om-  
talte Billeder vilde være.  
Man var forøvrigt elskvordig  
som altid og glad ved at vide  
sine Kunstværker i Sirkelens  
i Glycerolikhets Sale og om  
være Placer om en Gang at  
faa en <sup>tillykke</sup> vilde god, omend  
lille Samling af franske Billeder  
fra det XIV<sup>de</sup> og XV<sup>de</sup> Aarh.  
Med Hensyn til det mærkelige  
Salg af Delacroix's Studie  
"Jesus Christ et St. Thomas",  
som Bernheim (Georges) solgte  
til 5000, kan jeg oplyse

Paris.  
C. A. de La Roche-Beaucourt.

2. 29. 1. 1916.

Kære Hr. Jacobson.  
I går Aftes hindrede Zeppelinerne  
mig i at skrive til Dem, som  
jeg havde bestemt i men da Bonn  
Løse forbyrde mig, de Boasid-  
Mændene sig gennem Avencen  
og kompille dem: Gardes-à-vous!  
maatte jeg ud for at faa et godt  
bedrykte Bille af Kongen, men all Tysk  
sines Hørdlyst. Søjelysene gennem-  
gik som Guestrugler det næste  
Skylag, medens manen at dets  
forbundet fra Muse og Gader  
indtagne Høme lygterne, som  
sine uundværlige for den slanke  
Færd. Resultat: brax Hæud,  
Kunide og Bonn i et folketat  
Kænder drabte eller læu læstede  
- en Hæthed i tysk Land!!  
Vi har lægt det, som alt det  
andel, med Ro og ventet paa  
nye Zeppeliner. Vi i alle  
Vordere en Dod Skyldig og

hænder var Pape og fæstet var  
Athyde. Den er jo ikke andet for  
mid det tidlige Tyde, ladet Vindens  
vederfares Retferdighed. Vi har, Tæl.  
modbylde og jo, er personlig om  
berøst om, at Tyskland vil ændre  
maa pas sin lov som forkyndt.  
Danmark vil give sig selv ubode  
ej Skade ved at lytte til tyske  
eller svenske Sirener - det er jo  
nær sagt den samme Kunst.  
Hvad jo, skued jo ikke politiken,  
men gave Dem og vorre fælle,  
Væner nogle Oplysninger om  
de Kunstneriske Forhold og  
Salgsforholdene herved.  
Ryktet om, som Deraus, Paul  
Vollard, Hessel, har udtalet, som  
jo i Danmark udtales, er,  
at Kunst af første Rangs  
vilde blive betydelig dyrt  
for Kongen, jo Vollard sagde  
med et Smil, at han allerede  
nude Kongen havde taget til  
højre Pans, end for. De taler  
til Amerika, Schweiz og Holland.  
Til Folk gives læst for den  
Renter ud under Kongen,  
mange Mennesker Kunst

i kongefremd og neutrals Land  
som Sverige - pænk blot på  
Amerika og Holland - allerede  
nuværende Aars har de øget Køb-  
erne. De fleste gaar til ~~Landet~~  
af Kunst under Kongen, så  
af Belgien og Frankrig, her  
lyst, Kællus og saa gives sig  
Dela, i Bagometaler, for  
samt Væveri's, Kobbare  
Kunst, i Rens f. S. -  
Deraus. Ruel had mig ~~den~~  
~~Andet~~ meddel de Hver,  
at Præcis for de, Købning  
varerde Maleri af Birket og  
Maleri ~~de~~ vilde blive for  
højde efter Kongens Afslut-  
ning  
jo almindelig rettet, Opfattelse  
er det, at de andre Rangs  
Kunst vil gaa i Rasken,  
men da den jo ikke interessere  
os, behøver vi ikke at gaa  
nærmere end herpå.  
Allerede nu er Billeder af  
Rusor, Czarne og d'artre, i  
meget høj Pris. M<sup>re</sup> Diderot,  
som jo har berøgt, havde

Men blev jeg igen afbrudt af Brand  
mændenes Gærde-a. vovs, altsaa  
ny Zepplin besøg. Masser blev  
jeg aldrig færdig med dette Brev,  
men skuede det komme dem  
i Hænde allejvel, saa ved De  
Grundens: tyske Medforsig paa  
fredlige Borgere, Kædernes Hoved  
stad, af søge sig for den i Kældrene 11.  
Men Klokkeren 12 1/2, umen Brand  
mændene er ikke endnu færd  
forti med Trompeterens, der skal  
blæse « la herlogue » og festspilde  
at Parer er overskaet. Jeg kan  
nemt paa Gaden og hør 4 Børn  
her blive kædet ned, hvor vid  
de ikke. Kommer de igen  
i Morgen Aften, taber vi Lister  
eggen for dem, Man bander sin  
Bike, læser eller skriver og  
gaar i Senj. Sædd og fryse  
Kædrene, som vore Folk gør  
for at undgaa Døden, vil jeg ikke  
« Den kommer naar du mindst  
den venter naar » har Wisne  
eller en anden stor Digter sagt.  
Kære Direktør Jacobsen.  
Men vilde jeg jo gerne have

2  
at Billedet paa Alamy's Auktion  
gik til 8100<sup>+</sup> for den Antik  
smageren. Billedet kan altsaa  
med Renter af den deri staaende  
Kapital, kostet ham over  
10.000; hvorfra han saa  
giver slip paa det med  
20.000 francs Tal, er mig  
en Gaade, da Manden er  
velhavende og lige har  
arbejdet en stor ny For-  
retning og købt Stats-  
laanspapire for 150.000.  
Men han serom. Jeg tror  
nok, at han angret sig  
og fortryder. Jeg tilføjer  
kun den ikke væsentlige  
Oplysning, som han ogsaa  
had mig for bringe de danske  
Kunstvenner, at Assurance  
nummer antet har at gøre  
med den virkelige Værdi, men  
afte ellers lavere. for at und-  
gaa de ellers betydelige An-  
købsninger ind en Forveksling.

Noget sagt for min Apropas  
for at kunne alle jeg med de  
genstande om forskellige Billeder  
for Nevers' Auktion, samt  
af Nevers. Det Billedet af  
la famille Henrici, (N<sup>o</sup> 19 i Katalog) som  
solgtes for 27.000, blev købt  
af en kendt kunstner, Bon Henrici,  
som var Nevers' Gæstgæst, de  
fond og er i det Salg.  
Perinon er Studiet til "Le  
Moulin de la Galite" til Solg  
for 27.000 francs (det var auget  
til 35.000 francs for kunst).  
Betræktning af at Nevers  
Billeder, herafes saa højst og  
er i stadig Stigning, at dette  
er et Studie til et af hans  
berømteste Værker (i Curium-  
bygningen), fra hans bedste  
Tid (Halvtjendretten, for hans  
Sygdom), auget jeg for  
for meget udbetalt, trods  
det utvivlsomme Faktum,

at det er en meget vigtig  
sigt behandlede. Men der  
er der, for at være af  
Nevers Kunst, heraf, en  
særlig Charmé — Det er  
noget af det mest interessante  
det mest interessante, hans  
Kunst, der har givet sig  
Gennem. Da Hr. H. Maistre og  
genstem har set Billedet på  
Nevers' Auktion og det er  
genført i Kataloget, behøver  
jeg ikke rejse at overtale  
dig. Jeg vil dermed meddele,  
at Mr. Barbazauges, som Gæst  
deres M<sup>rs</sup> de Bilibes Forretning  
til Salg Kunst: La Gæst  
for 26.000\* (i Stedet for 30.000)  
Billedet er, Noget er han har  
ikke forlangt det hermed, som  
det forkom mig, at det blev  
solgt.  
Andre: Rundbilledet, vedt  
til: Gæstebilledet, fra de  
Bliver (Livesque's) Samling  
(N<sup>o</sup> 21 i vor Katalog) kan nu  
solgtes for 13.500 francs (for 18.000)

Adobab, som havde en for-  
 krenlig Samling af Damiers  
 Malerier og Tegninger, Paul  
 Bureau, er dot. Hans Samling  
 skal efter Reklamantens  
 Beskrivelse, selges ved Auktion  
 efter Kongen formoder sig. De  
 vil maaske være emulige og  
 den Lighed at faa et eller  
 andet. For Gyptolike Bureau  
 Fader var en Ven og Kammerat  
 med af Damier og hans  
 Samtidige: Bouland, Dupri,  
 Daubigny, Geoffroy Dechaume  
 etc. og Verberne ogke  
 og fuldmægtige. Jeg har set  
 dem for flere Aar siden  
 hos Durand-Ruel under  
 en bestilling af Lithograf.  
 reude Kunstnere, hvis  
 Præsident samme Bureau  
 var. - Jeg giver dem herved  
 Minne paa Volland Boger.  
 Du vil se hos ham for  
 nogen Tid siden og som jeg beder

Dem venligt meddele Hr. Gauthier  
 som muligvis - efter hvad hans  
 en Gang svarede mig - kunde  
 have lyst til at behøve  
 en eller anden. Flere af disse  
 Værker findes nu kun i få  
 Exemplarer og en Pris af omkring  
 en højst Sats af 1000.

Lagers: Daphnis et Chloe, illustré  
 de lithographies originales  
 dans le style par Bonnard.

Octave Mirbeau: Le jardin des supplices  
 illustré de lithographies  
 de Rodin 450<sup>+</sup>

Album de lithographies de  
 1. Bonnard 450<sup>+</sup> chaque  
 2. Vuillard album  
 3. M. Denis (environ 12 exempl.  
 ont encore à vendre)

Volland: Cozanne 100<sup>+</sup>  
 nombreuses illustrations  
 sur eau-forte originale.

Les Fous d'elles etc. (Assurance)  
 for deres Regning og Risiko.  
 Viserne er for Konstant Bobelin  
 Volland Boger for sig selv og  
 meget originale.

1. Bureau (Bureau) 2. Bureau (Bureau) 3. Bureau (Bureau)

er efter min Mening, ibland de  
bedste af de paa virkelige  
Kunstneriske Verker paa det  
XIX<sup>de</sup> Aarh. Endelig kan jeg skaffe  
Dem en Samling af Forans gamle  
udmærkede Tegninger under Kongen  
offentliggjorte. I Opvisning af de  
men allerede en vaukelige at  
finde. Det er kun Cliche, ikke  
Litographier, set paa Karton med  
Passaportet - men de er iblandt  
den sjældne ogke Kunst. Kongen  
har affodt. Prisen er i Gjældelsheds  
omkring 15<sup>+</sup>, Foto etc. ekstra.  
Et Par God om disse Ting og jeg ser  
der, hvad de maatte ombyde. Col.  
lad forberedes nogle nye Udgaver  
i en Francon Vikon med Træsnit,  
en Bog illustreret af Emile Bevilard  
Van Goyes Ven og en Bog af Volhard  
sels, illustreret af Bonnard, saa  
virk jeg forstod ham.  
I Nogen kan Zeppelinerne ikke,  
hvert Fald ikke endnu, saa de paa  
forhaabningsfuldt dit Brev. Tak for den  
selsam ogne indberetningen af de 500<sup>+</sup>  
Jeg vilde gerne have haft den direkte  
indt. Endelig, men skal en skrive  
i Haudel, haakem derom. Med bedste  
Hilsener til Dem og Deres Hustru, Zentlen  
H. Madam og D. P. Madam og jeg  
huzigme 14<sup>de</sup> Dec. 1871.

3  
Svar svarest, da Barbara<sup>3</sup>  
zangs er riode hit at selge  
Billederne til en kunstnerom  
helst Konstant Kober, der  
maatte om sig og at saa  
ikke kan holde sig tilbud  
at sælge til os. Hvis de ser D. Hertz  
for Kunstneret, bedes jeg om  
Dem lade ham vide, at M.  
Konart har lovet at sende  
det om spurgte Fotografier efter  
Mauets nogle Kindebuste  
direkte til ham. Hvis han  
ikke skuede have paat, vil  
Kob, bedes jeg om at paa  
et Aarskrift for 1876 eller  
af tilsendt.  
Jeg bemærker, at de opgjorte  
Priser, heri min Konvulsion  
er beregnet, er de sidste.  
Det er tillige beregnet under  
Betingelser af konstant Betæ-  
ling.  
Jeg skal endnu meddele  
Dem enkelte Nyheder, som  
vil interesserer Dem. En